

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J. nr. 2021-5518
Den 27. september 2021

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1623 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 27. august 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Seier Christensen (NB).

Spørgsmål nr. 1623 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 13/8-21, jf. MOF alm. del – bilag 741 og redegøre for lovgivningen vedrørende fiskesygdommen IHN i Put & Take-søer? Herunder muligheder for kompensation for borgere ved konstatering og begrænsninger i denne ret, sagsbehandlingstider og ressortmyndigheder?”

Svar

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet en udtalelse fra Fødevarestyrelsen, der har oplyst følgende:

”Henvendelsen af 13. august 2021 til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg (bilag 741) vedrører Fødevarestyrelsens håndtering af udbruddet af fiskesygdommen IHN (infektøs hæmatopoietisk nekrose). Det anføres i henvendelsen bl.a., at styrelsens håndtering af udbruddet, herunder prøveudtagningen i akvakulturvirksomhederne, har været for langsom.

Fødevarestyrelsens håndtering og lovgrundlag

Fiskesygdommen IHN (infektøs hæmatopoietisk nekrose) er en anmeldpligtig husdyrsygdom, som bekæmpes efter bestemmelserne i den europæiske dyresundhedsforordning (Europaparlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/429) og de supplerende bestemmelser i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/689 samt § 30 i lov om hold af dyr.

Håndtering af udbrud af fiskesygdommen IHN hører under Fødevarestyrelsen, som har udtaget prøver i akvakulturvirksomhederne. Prøveudtagningen har været prioriteret efter smittestatus. Fødevarestyrelsen har ikke opgjort sagsbehandlingstiderne i forbindelse med udbruddet af IHN, men bestræber sig i alle sager på, at sagsbehandlingstiden bliver så kort som muligt.

Der er faste procedurer for styrelsens håndtering af sager vedrørende mistanke om smitte med IHN. Når en akvakulturvirksomhed er smittet med IHN, opretter Fødevarestyrelsen en restriktionszone, der som udgangspunkt omfatter hele den smittede akvakulturvirksomheds afvandingsområde og de i afvandingsområdet beliggende akvakulturvirksomheder. Dette sker efter reglerne i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/689 om overvågning, udryddelsesprogrammer og status som sygdomsfri for visse sygdomme. Efter artikel 60 i forordningen skal de smittede akvakulturvirksomheder (dambrug og lystfiskersøer) og akvakulturvirksomheder i restriktionszonen underkastes restriktioner. Dette indebæ-

rer bl.a. forbud mod at flytte fisk, produkter og udstyr ind i og ud af akvakulturvirksomheden uden myndighedernes tilladelse. En sådan tilladelse vil som udgangspunkt kun kunne gives, hvis Fødevarestyrelsen vurderer, at den kan ske uden smittefare for andre.

Restriktionerne for smittede akvakulturvirksomheder, mistænkte akvakulturvirksomheder og akvakulturvirksomheder i restriktionszonen er overordnet set ens. Virksomheder, der er smittede eller under mistanke for at være smittede, underlægges offentligt tilsyn. Afklaring af smittestatus sker ved prøveudtagning og epidemiologisk udredning. Der er specifikke krav til udførelsen og hygiejnen ved prøveudtagningen, som kræver uddannet personale.

Hvis mistanken er afkræftet efter prøveudtagning og øvrig epidemiologisk udredning, ophæves det offentlige tilsyn. Såfremt besætningen er smittet, så vil det offentlige tilsyn først kunne ophæves, når sygdommen ikke længere er til stede i akvakulturvirksomheden. Bekæmpelsen indebærer, at de smittede besætninger tømmes for fisk, hvorefter de rengøres, desinficeres og braklægges i mindst seks uger. Bekæmpelsen vil skulle gennemføres af dambrugeren selv eventuelt i samarbejde med erhvervet. Herefter kan der genindsættes dyr fra IHN-frie besætninger. Besætningen overvåges af Fødevarestyrelsen via prøver af fisk for sygdommen i mindst to år, hvorefter den frie status kan generhverves. I overvågningsperioden kan fisk og andre produkter afsættes til akvakulturvirksomheder med tilsvarende sundhedsstatus.

Den konkrete henvendelse af 13. august 2021

For så vidt angår den virksomhed, som har fremsendt ovennævnte henvendelse af 13. august 2021 til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg, har denne været kategoriseret som en mistankebesætning, da den har modtaget fisk fra en smittet besætning. Fødevarestyrelsen udtog den 2. juli 2021 prøver for IHN fra besætningen, og den 7. juli 2021 forelå prøveresultatet, der viste, at besætningen ikke var smittet, hvorefter Fødevarestyrelsen ophævede det offentlige tilsyn. Virksomheden blev oplyst om, at den er beliggende i en restriktionszone, og at den derfor fortsat er underlagt restriktioner.”

For så vidt angår forskellen mellem fiskeri i frivand og fiskeri i en lystfiskersø, som begge ligger inden for en restriktionszone, henvises til min berigtigede besvarelse af dags dato af spørgsmål nr. 1565 (Alm del) fra Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

For så vidt angår spørgsmålet om erstatning i forbindelse med udbrud af IHN, henvises til min berigtigede besvarelse af dags dato af spørgsmål nr. 1482 (Alm. del) fra Folketingets Miljø og Fødevarerudvalg. Det fremgår heraf, at der ikke udbetales kompensation fra staten, da Fødevarestyrelsen fastholder en langvarig praksis om ikke at påbyde aflivning af dyr, som er omfattet af sygdomme oplyst i liste 4 i bekendtgørelse nr. 1171 af 17. juli 2020 om lister over smitsomme sygdomme til lov om hold af dyr og anmeldeligt af sygdomme (listebekendtgørelsen), herunder IHN.

Det fremgår endvidere, at en beslutning om at gøre en undtagelse og aflive i dette tilfælde kunne danne præcedens for udbetaling af erstatning for andre liste 4 sygdomme som f.eks. Infektøs bovin rhinotracheitis (IBR) og Bovin virus diarré (BVD) hos kvæg, Porcin reproduktions- og respirationssygdom (PRRS) hos svin eller Hønsetyfus hos fjerkræ. De økonomiske konsekvenser af at fravige ovennævnte praksis ville kunne blive meget store.

Endelig fremgår det, at man i andre brancher har etableret forsikringer eller andre ordninger for at imødegå den økonomiske risiko, der er i forbindelse med udbrud af liste 4-sygdomme. Det har man f.eks. gjort i kvægbranchen. Endeligt fremgår det, at det er Fødevarestyrelsens forståelse, at akvakulturbranchen arbejder på at etablere en forsikring eller anden ordning, der kan yde dækning for tab i tilfælde af sygdomsudbrud.

Rasmus Prehn

/

Paolo Drostby